

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 08-05-2018

Mødedato Tirsdag d. 08. maj 2018 kl. 00:00

Mødested mødelokale 3, Landemærket 26, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Nørrekås - Besigtigelse.....	5
Budgetdialogmøde med Center for Ejendomme og Drift.....	7
Budgetdialogmøde med Center for Natur, Miljø og Fritid.....	10
Evaluering af vinterregulativet.....	12
Orientering om rottebekæmpelse.....	15
Status og kontrol med drikkevand på Bornholm.....	20
Dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale.....	26
Udbud af det operative beredskab.....	29
Markedsafklaring af udbudsform i forbindelse med opførelse af nye plejeboliger i Hasle.....	34
Sammenlægning af byggeudvalg for Læringsmiljø fase III og Madskoler, samt godkendelse af ny ti	39
Anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen - projektering..	43
Anlægsbevilling til Søndermarksskolen - Sikring af skolevejen - Trafikale foranstaltninger.....	46
Anlægsbevilling til fortove og enkeltrettede cykelstier på Ndr. Kystvej i Rønne.....	49
Anvendelse af midler fra den grønne ordning.....	53
Langsigtede mål og mål for budget 2019.....	56
Første udkast til besparelser på budget 2019.....	59
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	63
Gensidig orientering.....	65
Lukket.....	67
Lukket.....	68
Lukket.....	69
Lukket.....	70
Lukket.....	71
Lukket.....	72

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	1	

Fraværende

Ingen.

Bemærkninger til dagsordenen

Ingen.

Punkt 2: Nørrekås - Besigtigelse

Åbent punkt

2 Nørrekås - Besigtigelse

08.00.00P20-0006

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

08-05-2018

Åbent punkt

2

Lukket punkt

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Natur- og Miljøudvalget besigtiger de gennemførte tiltag på Nørrekås og får en orientering omkring det udførte af administrationen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Natur, Miljø og Fritid indstiller;

- At besigtigelsen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Nørrekås lystbådehavn har igennem de senere år gennemgået en større renovering, som snart er tilendebragt. Administrationen orienterer om de gennemførte tiltag i forbindelse med en besigtigelse af havnen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 3: Budgetdialogmøde med Center for Ejendomme og Drift

Åbent punkt

3 Budgetdialogmøde med Center for Ejendomme og Drift

00.30.02G01-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et budgetdialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de to centre under udvalgets område; Center for Natur, Miljø og Fritid og Center For Ejendomme og Drift

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- til dialog mellem Center for Ejendomme og Drifts repræsentanter og udvalget, igennem gensidig orientering om status, arbejdet med mål og konkrete initiativer, samt budget

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene har til formål at sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål budgetdialogmøder med centrene under udvalgets område. Budgetdialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2019. Derudover drøftes sparekataloget for 2019.

Centerchefen giver en status og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2019. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2018. Derudover drøftes sparekatalogets forslag med henblik på økonomiske og faglige konsekvenser i centeret.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2019.

Økonomiske konsekvenser

-

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 4: Budgetdialogmøde med Center for Natur, Miljø og Fritid

Åbent punkt

4 Budgetdialogmøde med Center for Natur, Miljø og Fritid

00.30.02G01-0021

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen har besluttet, at som led i den politiske budgetproces hvert år afholdes et budgetdialogmøde, hvor udvalget mødes med repræsentanter fra de to centre under udvalgets område; Center for Natur, Miljø og Fritid og Center For Ejendomme og Drift

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- til dialog mellem Center for Natur, Miljø og Fritids repræsentanter og udvalget, igennem gensidig orientering om status, arbejdet med mål og konkrete initiativer, samt budget

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Drøftet.

Sagsfremstilling

Udvalgene har til formål at sætte retning for udviklingen af deres politikområder. Dette skal ske i forlængelse af det målarbejde, der har været udgangspunktet i valgperioden, og i respekt for kommunalbestyrelsens visioner.

Udvalget afholder som led i den løbende dialog om budget og delmål budgetdialogmøder med centrene under udvalgets område. Budgetdialogmøderne har til formål at afdække udfordringer og opmærksomhedspunkter, som udvalgene kan arbejde med i forhold til mål for 2019. Derudover drøftes sparekataloget for 2019.

Centerchefen giver en status og et oplæg som input til drøftelse af udvalgets delmål for 2019. Derudover giver centerchefen en status på centerets økonomiske situation, og hvordan udviklingen forventes at fortsætte i resten af 2018. Derudover drøftes sparekatalogets forslag med henblik på økonomiske og faglige konsekvenser i centeret.

Efter budgetvedtagelsen i oktober afholdes endnu et dialogmøde med henblik på at drøfte implementeringen af budget 2019.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 5: Evaluering af vinterregulativet

Bilag

Regulativ om vintervedligeholdelse og renholdelse af veje, stier og pladser

Henvendelse fra Handicaprådet.

Åbent punkt

5 Evaluering af vinterregulativet

05.07.02P24-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	5	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Den forgangne vinter 2017/2018 har ved flere lejligheder betydet, at det gældende vinterregulativ har skullet aktiveres. Vinteren betød blandt andet på lukkede veje og henstillinger fra politiet om at der blev frarådet unødvendig kørsel.

Handicaprådet efterspørger en revision og tilpasning af det gældende vinterregulativ.

Det gældende vinterregulativ blev godkendt den 5. december 2016.

På baggrund af erfaringer fra vinterdagene i årets start, har formanden ønsket en drøftelse af følgende emner

- at handicap-parkeringspladser ikke bruges til 'oplagring' af sne.
- at opmærksomheden øges på rydning af stier i og umiddelbart omkring byerne og busholdepladserne
- at der i regulativet indføres muligheden for, at servicen i forbindelse med helligdage og ferier kan udvides efter konkret vurdering hos vintertjenesten – udvalgsformanden orienteres hvis sådan beslutning træffes.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- at vinterregulativet drøftes

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Udvalget godkender, at regulativet videreføres, som det foreligger.

Sagsfremstilling

Vinteren 2017/2018 har betydet, at der adskillige gange har været behov for både glatførebekæmpelse og snerydning. Vintervejret betød ligeledes, at politiet i flere situationer frarådede unødvendig kørsel og der har været perioder hvor der er oplevet lukkede veje i landområderne. Blandt andet har det kommunale trafikselskab, BAT, været udfordret i flere situationer.

Regionskommunen har modtaget en henvendelse fra Handicaprådet, som efterspørger en revision og tilpasning af det gældende vinterregulativ. Handicaprådet ønsker blandt andet en præcisering af omfanget af snerydningen på fortove og gangstier i forhold til bredden af det sneyddede areal. Hertil påpeges, at handicapparkeringspladserne jævnlige bliver fyldt med sne, når snepløvene rydder veje og pladser. Henvendelsen vedhæftes dagsordenen som bilag.

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 5. december 2016 det gældende regulativ for vintervedligeholdelse og renholdelse. Regulativet vedhæftes dagsordenen som bilag.

De driftsansvarlige, som forestår igangsættelse af glatførebekæmpelse og snerydning, tilkendegiver at det nugældende regulativ er administrerbart og overskueligt og at regulativet i dette sammenhæng ikke viser et behov for en revision. Serviceniveauet er i den forbindelse ikke vurderet.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 6: Orientering om rottebekæmpelse

Åbent punkt

6 Orientering om rottebekæmpelse

09.13.01K07-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget har ønsket en orientering om rottebekæmpelsen i Bornholms Regionskommune. Udvalgets medlemmer har sendt en række punkter, der kommenteres nedenfor.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Taget til efterretning. Udvalget opfordrer bl.a. til en øget informationsindsats.

Sagsfremstilling

Medlemmerne af Natur- og Miljøudvalget har ønske en orientering om Bornholms Regionskommune bekæmpelse af rotter på Bornholm.

Natur og Miljø har i den forbindelse kontaktet udvalgsformanden med anmodning om præcisering af hvilke punkter, Natur- og Miljøudvalget ønskede belyst.

Natur og Miljø har modtaget tilbagemeldinger fra udvalgsmedlemmerne Nicklas Fick, Ole Jensen Rødvig og Andreas Ibsen. De indkomne punkter er samlet sammen og kommenteres nedenfor.

Beskrivelse af den præventive indsats og virkningerne heraf

Den præventive indsats ligger på flere niveauer. På kort sigt i den konkrete situation, er det hvor rottefængerne ved anmeldelser foretager en bygningsgennemgang sammen med borgerne. Her fortæller rottefængerne hvordan borgerne skal sikre og renholde deres ejendom for at holde rotterne væk.

På lang sigt har kommunen i deres handlingsplan nogle indsatsområder som fx

- **Målrettet kloakbekæmpelse.** Der er dokumenteret effekt af målrettet bekæmpelse i kloakkerne inden Bornholms Energi og Forsyning (BEOF) foretager ledningsarbejde, da der efter bekæmpelsen ikke modtages anmeldelser om rotter på den strækning der er ledningsarbejde. Natur og Miljø skal fortsat understøtte at information om sikring af kloakledninger kommer ud til alle entreprenører.

- **Kortlægning af rotteaktivitet og bekæmpelse i åbent land.** Alle rotteanmeldelser kommer ind på et GIS kort, hvilket giver et overblik over anmeldelserne. Derudover arbejdes der særskilt på at få registreret og fotograferet alle foderpladser i programmet Skyhost. Der er p.t. 88 registreringer i programmet med koordinater på hvor foderpladsen ligger og billede af foderpladsen.
- **Gennemgang af kommunale institutioner (tjek af opsatte rottespærre).** I bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fra 2012 blev der stillet krav til kommunen om opsætning af rottespærre ved kommunale institutioner, hvor dette var hensigtsmæssigt og teknisk muligt. De nedsatte rottespærre skal efterfølgende kontrolleres og serviceres én gang om året. Der afventes et bud på hvad denne service vil koste på de kommunale institutioner.
- **Fokus på ubeboede huse og grunde.** Der er udarbejdet et GIS kort, hvor tomme eller faldefærdige ejendomme er markerede. Disse kan potentielt være tilholdssteder for rotter, da der er ro og fred.
- **Fokus på hønsehold, fodring af fugle samt anden tilgængelig føde i haver.**
- **Vejledning og information om forebyggelse af rottes forekomst.** Der arbejdes på informationsmateriale til borgerne om hvordan man bør fodre fugle for ikke at tiltrække rotter, og en forbudsskrivelse som rottefængerne kan udlevere til borgerne hvis det er fordring af fugle der tiltrækker rotterne.

Har Natur, Miljø og Fritid aktivt deltaget i udarbejdelse af National handlingsplan samt bekendtgørelsen?

For ca. 2 år siden blev der oprettet en national ERFA-gruppe, bestående af 12 kommuner fra hele landet. Denne gruppe arbejder tæt sammen med Miljøstyrelsen om f.eks. udarbejdelse af den nationale handlingsplan og rottebekæmpelsesbekendtgørelsen. ERFA-gruppen holder møder med Miljøstyrelsen 3-6 gange om året, hvor der "sparrer" med Miljøstyrelsen om hvad der skal stå i lovteksten, kommer med forslag til indsatsområder, osv. ERFA-gruppen har bl.a. været med til at få nedsat "tilstedeværelse" ved anmeldelser. Tidlige var der krav til at borgerne skulle være tilstede ved hvert besøg rottefænger foretog, dette var besværligt og tidkrævende. Nu er kravet kun gældende for det første besøg rottefænger foretager.

Hvad er indholdet af Natur og Miljø's samarbejde med 4 Sjællandske kommuner om bekæmpelse i åbent land?

Miljøstyrelsen har spurgt de landkommuner der sidder i den nationale ERFA-gruppe omtalt ovenfor om der var nogen der ville arbejde med bekæmpelse i åbent land. Da det er en stor udfordring på Bornholm, har vi takket ja til at komme med i denne arbejdsgruppe.

Vi arbejder sammen med Miljøstyrelsen om de udfordringer der er med rottebekæmpelsen i åbent land, da man ikke må bekæmpe med gift her. Der ses nærmere på hvilke tiltag der kan gøres for at fremme naturlig rottebekæmpelse – f.eks. at der ved opsætning af uglekasser og rovfuglepinde kan tiltrækkes dyr, der spiser rotterne.

Hvad er indhold og mødefrekvens for arbejdsgruppe med Natur og Miljø og Bornholms Energi og Forsyning?

Natur og Miljø, 2 rottefængere fra Center for Ejendomme og Drift har 2 gange om året møder med BEOF, for at tale om hvor Forsyningen skal lave kloakarbejder, og hvor der skal foretages bekæmpelsesindsatser.

Hvad er status på Forsøg med alternativ rottebekæmpelse i grøftkanter ved majsmarker?

Det er ikke tilladt at udføre rottebekæmpelse med gift længere væk end 10 m. fra en bygning. Dette giver store udfordringer fx ved majsmarker. Derfor afprøvede Natur og Miljø i foråret 2017 at presse rotterne ud med røg, men desværre uden særlig stor succes.

En anden udfordring med majsmarker er fx at majs indeholder K1 vitamin og det betyder at rotterne skal spise mere gift end normalt, da K1-vitamin modvirker giften.

Har Natur og Miljø udarbejdet informationsmateriale, herunder små animationsfilm der skal lægges på kommunens hjemmeside samt vises på TV2-Bornholm?

Natur og Miljø har i løbet 2017 fået udarbejdet 4 animationsfilm der skal bruges som information til borgerne, men der har været udfordring med at få dem leveret i rette format. De er derfor ikke taget i brug endnu. Planen er at de skal på kommunes hjemmeside, Facebook og som spot på TV2 Bornholm.

Har Natur og Miljø afsøgt nye muligheder vedr. information om rottebekæmpelse ved vildtfoderpladser til jægere og landmænd?

Natur og Miljø har ved et møde i "Grønt dialogforum" fortalt om de udfordringer der er med vildtfodring og rotter. Ved det møde blev det aftalt at Natur og Miljø skulle deltage ved et møde med de Bornholmske jagtforeninger.

Natur og Miljø afventer stadig invitation til at deltage i et møde, hvorfor dette vil være et af de næste fokusområder der tages fat på, i forbindelse med forebyggelse og sikring af vores arealer.

Har Natur og Miljø kontaktet Bornholms Landbrug vedr. pløjning af majsmarker efter høst?

Som led i handlingsplanen vedr. bekæmpelse i åbent land har vi også fokus på majsmarker. I den forbindelse havde Natur og Miljø et møde hos Bornholms Landbrug, hvor vi talte om indsatsen og muligheden for fx pløje lige efter høst, således at der ikke ligger føde frit tilgængeligt.

Desværre arbejder de gældende lovgivninger mod hinanden, således at landbrugsloven siger man IKKE må pløje efter høst.

Det næste vi vil afprøve er i et afgrænset område, hvor der ligger majsmarker, at slå græsrabatten oftere, således at rotterne ikke kan gemme sig i vegetationen.

Har man brugt elektronisk bekæmpelse i kloakker, hvor der registreres en rotte og en fælde slår den ihjel, og registrerer hvor mange gange den har været aktiveret?

Bornholms Regionskommune og Bornholms Energi og Forsyning er i besiddelse af 21 stk. Wisetrap (elektronisk fælde) og 8 stk. Good Nature (elektronisk fælde). Disse fælder bliver brugt, hvis vi skal have udbedret skader, eller hvor der skal foretages kloakarbejde. Begge modeller er giftfrie og slår rotterne ihjel. Good Nature kan også bruges over jorden, men der har vi ikke set noget positivt resultat.

Begge fælder registrer hver gang de "slår". Good Nature har en tæller som man selv skal ud og aflæse, og det er derfor vi kan sige at over jorden har den ikke virket, da den ikke har slået. Wisetrap har ligeledes tæller hvor der bliver sendt en sms til rottefængerens hver gang den slår. Udfordringen er at fælden reagerer på "varme". Passerer der noget varmt i kloakken slår den derfor også selv om det ikke er rotter. Derfor kan registrering kun være vejledende.

Bruger man fælder i det åbne land uden gift?

I åbent land bruger vi smæk- og trådfælder. Vi vil ville meget gerne kunne bruge elektroniske fælder, men på nuværende tidspunkt, med den viden vi har med de fælder der er på markedet, er der ingen brugbare endnu.

Anvendelse af gift i rottebekæmpelse

Der i lovgivningen strenge krav til hvilken type gift, der må anvendes i bekæmpelsen. Der anvendes som udgangspunkt antikoagulanter som gør at rotten forbløder efter indtagelse af giften.

Der skal anvendes den mildest mulige gift af hensyn til dyrelivet og for at imødegå resistens overfor giften hos rotterne.

Økonomiske konsekvenser

Orienteringspunkt – ingen økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

På udvalgsrådet i juni vil være et dagsordenspunkt om den reviderede handlingsplan for rottebekæmpelse i Bornholms Regionskommune. I den forbindelse vil ny lovgivning og økonomi for området blive gennemgået nærmere.

Punkt 7: Status og kontrol med drikkevand på Bornholm

Åbent punkt

7 Status og kontrol med drikkevand på Bornholm

13.02.00P05-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	7	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Center for Natur, Miljø og Fritid har på baggrund af anmodning fra udvalgsformanden udarbejdet en redegørelse for kontrollen med drikkevand og grundvand på Bornholm.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Natur, Miljø og Fritid indstiller:

- At orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Taget til efterretning. Udvalget udtaler, at de lægger stor vægt på bevarelsen af drikkevandskvaliteten.

Sagsfremstilling

Drikkevand

Prøvetagning

På vandværkerne udtages løbende vandprøver, som analyseres af godkendte laboratorier. Arten og omfanget af prøvetagning er fastsat i [Drikkevandsbekendtgørelsen](#) af 24/10/2017.

Der skal tages prøver fra borer, på vandværket, før og efter filteret, og på ledningsnettet ude hos forbrugerne. Lovgivningen giver detaljerede anvisninger på dette område, og der er et meget lille administrativt spillerum for kommunen.

Kontrollen indebærer målinger for bakterier, uorganiske sporstoffer, såsom Arsen og Nikkel, samt organisk mikroforurening (opløsningsmidler, pesticider, fenoler o.l.).

Grænseværdier

Drikkevand, der leveres fra et alment vandværk, skal overholde grænseværdier, som fastlægges i bekendtgørelsen. I tilfælde af overskridelser skal kommunen reagere, eventuelt i samråd med embedslægen. Der kan i nogle tilfælde gives dispensation.

Grænseværdierne er i nogle tilfælde sat ud fra sundhedsmæssige overvejelser og repræsenterer et niveau, hvor selv en livslang indtagelse af stoffet vil være uden betydning.

I andre tilfælde er grænseværdien sat langt lavere ud fra en nationalpolitisk hensigt om, at drikkevand skal være helt rent.

Vandbehandling

Miljøstyrelsen ønsker, at grundvand er så rent, at det kan anvendes efter almindelig vandbehandling, dvs. beluftning og filtrering i sandfilter. Surhedsgraden kan om nødvendigt justeres med lud.

Dette er dog langt fra opfyldt i alle dele af landet, og her har man måttet søge Miljøstyrelsen om tilladelse til avanceret vandbehandling, f.eks. aktivt kulfilter.

Status på Bornholm

Det vand, der leveres til forbrugerne, overholder alle grænseværdier. Mulighederne for at søge dispensation er ikke udnyttet, og der foregår kun almindelig vandbehandling.

Grundvand

Kontrol

Ud over den obligatoriske boringskontrol ved vandværkerne, er undersøgelse af grundvandet ikke fastsat ved lov. Her er det Miljøstyrelsen, der foretager de overordnede undersøgelser og fastlægger rammer for kommunernes indsats på området.

I øjeblikket pågår følgende:

- De nationale grundvandsundersøgelser forestået af Miljøstyrelsen over hele landet
- Miljøstyrelsens løbende monitoring ved Smålyngen (GRUMO-programmet)
- Vandværkernes analyser fra monitoringsboringer i samråd med kommunen
- Kommunens prøvetagninger i forbindelse med indsatsprogrammerne for grundvandsbeskyttelse

Status

Ressource

Grundvand dannes hele tiden med regnen, og såfremt det udnyttes korrekt, er der tale om en vedvarende ressource.

Den samlede indvindingsmulighed for rent grundvand er beregnet til 5,7 mio. m³ pr. år og overstiger således langt forbruget, som i en årrække har ligget omkring 3,5 mio. m³.

De Bornholmske grundvandsmagasiner er dog små og hydrologisk adskilt, så der er steder på øen, hvor man er tæt på at udnytte magasinerne maksimalt.

Bakterier

Bakterier kan ikke overleve i grundvandet og bakteriel forurening ses primært ved vandværkernes anlæg. Der reageres straks på bakteriel forurening, og problemerne løses ret hurtigt.

Nitrat

Ved de største vandindvindingsområder indeholder jorden pyrit, som nedbryder nitrat, inden det når det dybe grundvand. Andre steder er der beskyttende lerlag. Det Bornholmske grundvand indeholder derfor ikke nitrat i betydende mængder.

Der er dog én undtagelse fra dette: Indvindingsområdet ved Kildevad, som benyttes af Østerlars Vandværk. Her er nitratinholdet forholdsvis højt, men dog under grænseværdien.

Vandværket blander i samråd med Miljøafdelingen med rent vand, så det leverede vand har under 25 mg nitrat pr. l, dvs. halvdelen af det tilladte på 50 mg pr. l.

Øvrige uorganiske stoffer

Generelt har det Bornholmske grundvand et ret lille indhold af disse stoffer, men to steder har overudnyttelse i 90'erne betydet, at indholdet af uorganiske salte er alt for højt til, at det kan benyttes. Disse indvindingsområder er ikke i brug i dag.

Fluoridindholdet på Sydbornholm er nogen steder over grænseværdien, og ét vandværk må opblende med indkøbt vand, så grænseværdien overholdes.

Organiske stoffer

Pesticider er set i nogle få boringer. Disse boringer er blevet taget ud af drift i aftale med vandværket. Aktuelt er kun én boring omfattet af dette.

Der har i alle tilfælde været tale om stoffer, som ikke har været i brug i en årrække, som f.eks. BAM og Chloridazon.

Det mest anvendte pesticid i dag er RoundUp. Dette stof (Glyphosat og nedbrydningsproduktet AMPA) måles der for løbende, og det er ikke konstateret noget sted i vandværkernes områder.

Det skal dog bemærkes, at der er mange pesticider, som benyttes i dag, men ikke indgår i de fastlagte måleprogrammer. Miljøafdelingen vil i indsatsprogrammerne foranledige, at der foretages undersøgelser for disse pesticider.

Latente trusler og imødegåelse af disse

pesticider

Miljøafdelingen har ikke fundet tegn på, at landbrugets anvendelse af pesticider udgør en trussel mod drikkevandet. Her må blot opfordres til, at pesticider fortsat benyttes med omtanke og under kontrollerede former.

Overudnyttelse

Overudnyttelse af magasinerne har i fortiden været ødelæggende for grundvandet og kan nemt forekomme igen. Miljøafdelingen imødegår dette ved at indsamle pejledata for grundvandsstanden i alle vandværkenes boringer og foretage løbende analyser af forløbet fra år til år. Når der ses en faldende tendens, kontaktes vandværket, og indvindingen omlægges til andre områder. Dette har i mindst tre tilfælde forhindret grundvandssænkning i de senere år.

Industri

Industri og anden tung erhvervsaktivitet indebærer brug og oplag af en lang række miljøfremmede stoffer, som kan skade grundvandet.

Miljøafdelingen imødegår denne trussel ved i muligt omfang at påse, at erhvervsområder og vandindvindingsområder ikke placeres de samme steder. Som man ser af kortet nedenfor, er dette langt hen ad vejen lykkedes, og giver således sikkerhed for grundvandet, samtidig med at erhvervslivet har plads til at udvide og udvikle sig.

I tre områder har den historiske udvikling dog betydet, at der er en modsætning mellem erhvervsinteresser og drikkevandsinteresser. Det er ved Søsende, ved Lobbæk og i et område øst for Rønne. I disse tre områder skal fortsat erhvervsudvikling ske med den største forsigtighed.

Miljøafdelingen gennemfører i øjeblikket en detaljeret kortlægning af den naturlige grundvandsbeskyttelse i området øst for Rønne og vil herudfra kunne medvirke til en

hensigtsmæssig placering af erhvervsaktiviteter. Undersøgelsen ventes afsluttet i efteråret 2018.

Vandindvindingsområder (blå) og kommuneplanlagte erhvervsområder (rød)

Sammenfatning

Drikkevandet på Bornholm er af særdeles god kvalitet. Grundvandet er i store træk upåvirket, men i nogle få tilfælde slår fortidens fejltagelser igennem.

Der er dog mange latente trusler mod grundvandet og indvindingsområderne er ofte særligt følsomme på Bornholm.

Ud fra den nuværende viden anser Miljøafdelingen ikke den lovlige brug af pesticider for et aktuelt problem.

Lokal overudnyttelse er en nærliggende risiko, og en uheldig placering af erhvervsområder kan også have uoverskuelige konsekvenser for vandforsyningen.

Det er vigtigt, at kommunen fortsat afsætter ressourcer til at indsamle og behandle de mange informationer, så Miljøafdelingen kan reagere, mens problemerne er små eller kan forebygges.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 8: Dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale

Bilag

Ansøgning om tilladelse til fortsat at gennemføre konventionelle planteforsøg på den forpagtede BRK jord

Bilag 1 "Forsøgsmarken"

Bilag 2 "Åben forsøgsmark"

Bilag 3 "Bornholmske svampeforsøg"

Bilag 4 "Aftale om vilkår for Landsforsøgene"

Åbent punkt

8 Dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale

13.06.03Ø54-0291

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller.

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller.

Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

I henhold til ændringsforslag fremsat af Liste Å og godkendt på kommunalbestyrelsesmødet 22-03-2018 har Bornholms Landbrug fremsendt materialer der viser hvordan de kan løfte det bornholmske landbrug til et bæredygtigt niveau.

Indstilling og beslutning

Formanden for Natur- og Miljøudvalget indstiller,

- at ansøgningen – set i lyset af kommunalbestyrelsens tidligere beslutninger – fremsendes til kommunalbestyrelsens afgørelse.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Sagen er en videreførelse af åbent punkt 15 "Ansøgning om dispensation fra økologisk dyrkning" fra den 22-03-2018. Liste Å stillede ændringsforslag om, "at vi indgår i dialog med Bornholms Landbrug om en forpagtningsaftale, der løfter det bornholmske landbrug til et bæredygtigt niveau". Bornholms Landbrug har fremsendt "Ansøgning om tilladelse til fortsat at gennemføre konventionelle planteforsøg på den forpagtede BRK jord". Der medfølger 4 bilag:

Bilag 1 "Forsøgsmarken", 7 sider

Bilag 2 "Åben forsøgsmark", 8 sider

Bilag 3 "Bornholmske svampeforsøg", 3 sider

Bilag 4 "Aftale om vilkår for Landsforsøgene", 9 sider

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser omkring "Model for ændring af forpagtningsaftaler til økologisk drift" er generelt behandlet i kommunalbestyrelsens beslutning 29-06-2017.

Supplerende sagsfremstilling og/eller

Administrativ tilføjelse

-

Punkt 9: Udbud af det operative beredskab

Åbent punkt

9 Udbud af det operative beredskab

14.00.00054-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi,- Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 10. april 2018 blev de eksisterende aftaler for varetagelse af brand- og redningsopgaverne i kommunen drøftet som følge af, at hovedparten af aftalerne udløber med udgangen af april måned 2019.

Bornholms Regionskommune har indgået aftaler om ekstern varetagelse af det operative beredskab (Brand og redning) i de 3 distrikter kommunen er opdelt i. Aftalerne udløber alle pr. 30. april 2019, dog er der mulighed for forlængelse af de 2 af aftalerne.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- at der udarbejdes et nyt udbud for distrikt Allinge for en 5-årig periode med mulighed for forlængelse i 2 år
- at de eksisterende aftaler for distrikterne Rønne og Nexø forlænges i 2 år efter nærmere drøftelse med nuværende operatør
- at udbudsmaterialet for distrikt Allinge udarbejdes eksternt af et konsulentfirma som har tilegnet sig specialviden på området.
- at der udarbejdes et kontrolbud for distrikt Allinge og at dette udarbejdes eksternt af et konsulentfirma som har tilegnet sig specialviden på området

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Sagsfremstilling

På Natur- og Miljøudvalgets møde den 10. april 2018 blev de eksisterende aftaler for varetagelse af brand- og redningsopgaverne i kommunen drøftet som følge af, at hovedparten af aftalerne udløber med udgangen af april måned 2019.

Beskrivelse af de eksisterende aftaler

Distrikt 1 - Rønne

Bornholms Regionskommune indgik i juni 2014 en aftale med Falck Danmark A/S omkring varetagelse af det operative beredskab i distrikt Rønne i perioden 1. september 2014 til 30. april 2019. Aftalen indebærer samtidig varetagelse af den samlede vagtcentralhåndtering for Bornholms Brandvæsen. Der er option på forlængelse af aftalen i yderligere 2 gange 1 år på samme vilkår. Aftalen kan forlænges med 6 måneders varsel. Aftalen blev indgået på baggrund af udbud, hvor Bornholms Brandvæsen afgav kontrolbud.

Distrikt 2 - Nexø

Bornholms Regionskommune indgik i februar 2011 en aftale med Falck Danmark A/S omkring varetagelse af det operative beredskab i distrikt Nexø i perioden 1. maj 2011 til 30. april 2017. Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 9. januar 2017 at forlænge aftalen på samme vilkår med 2 år til 30. april 2019. Der er option på forlængelse af aftalen på samme vilkår i yderligere 2 år. Aftalen kan forlænges med 3 måneders varsel. Aftalen blev indgået på baggrund af udbud, hvor Bornholms Brandvæsen afgav kontrolbud.

Distrikt 3 - Allinge

Bornholms Regionskommune indgik i juni 2014 en aftale med Beredskabsstyrelsen omkring varetagelse af det operative beredskab i distrikt Allinge samt varetagelse af højderedningsberedskabet for hele kommunen i perioden 1. september 2014 til 30. april 2019. Der blev ikke udarbejdet kontrolbud.

Siden aftalen om brandslukning i distrikt Allinge blev indgået mellem Beredskabsstyrelsen og regionskommunen i 2014, er udbudsreglerne ændret, og forlængelse af aftalen er således ikke mulig. Samtidig betyder ændringen i udbudsreglerne, at en lignende overdragelse af opgaver i distrikt Rønne og Nexø heller ikke længere er mulig. Fremadrettet skal opgaven udbydes eller hjemtages.

Samlet oversigt over branddistrikter

Distrikt	Operatør	Kontrakt udløber	Forlængelse
Distrikt 1 – Rønne	Falck	30/4-2019	2 x 1 år
Distrikt 2 – Nexø	Falck	30/4-2019	1 x 2 år
Distrikt 3 – Allinge	Beredskabsstyrelsen	30/4-2019	Ikke muligt

Varetagelse af dykkertjeneste

Bornholms Regionskommune indgik i 2007 en aftale med Falck Danmark A/S om varetagelse af dykkertjenesten i kommunen. Aftalen er efterfølgende revideret i 2013. Aftalen kan opsiges med 6 måneders skriftlig varsel til udgangen af en måned.

Beskrivelse af fremtidige muligheder

Nedenstående muligheder er eksempler på en fremtidig varetagelse af det operative beredskab i Bornholms Regionskommune:

- Nyt udbud for distrikt Allinge og forlængelse af aftaler for distrikterne i Rønne og Nexø.
Aftalen for distrikt Allinge kan ikke umiddelbart forlænges og skal derfor udbydes, alternativt hjemtages.
Der er mulighed for at forlænge aftalerne for henholdsvis distrikt Rønne og distrikt Nexø i 2 år, således at disse aftaler udløber med udgangen af april 2021. Dog bør der indgås

en drøftelse med operatøren omkring de omfattede køretøjer i forhold til disses rentabilitet og funktion.

Det bør vurderes hvorvidt højderedningsberedskabet fortsat skal være en del af aftalen for distrikt Allinge eller om der skal indgås særskilt aftale herom.

Ved et udbud af distrikt Allinge, vil såvel private operatører, Beredskabsstyrelsen eller om muligt øvrige kommunale §-60 selskaber kunne byde på opgaven.

Ved et udbud bør der tages stilling til hvorvidt regionskommunen skal udarbejde et kontrolbud.

Der skal ved et udbud tages stilling til aftaleperioden og muligheden for forlængelse af aftalen.

Udbudsmaterialet bør af ressourcemæssige årsager udarbejdes eksternt af et konsulentfirma som har tilegnet sig specialviden på området. Det samme gælder udarbejdelse af et eventuelt kontrolbud på opgaven.

- Nyt udbud for alle 3 distrikter.

En mulighed vil være at udbyde alle 3 distrikter samtidig, eventuelt i 3 delaftaler. Samlet set skønner administrationen, at der ved et samlet udbud kan opnås den mest økonomisk fordelagtige pris, grundet de logistiske stordriftsfordele.

Håndteringen af brandvæsenets vagtcentral, som disponerer mandskab og materiel til de forskellige opgaver bør fortsat være dækket af en kommende aftale.

Det bør vurderes hvorvidt højderedningsberedskabet fortsat skal være en del af aftalen for distrikt Allinge eller om der skal indgås særskilt aftale herom. Samtidig bør det overvejes hvorvidt aftalen om dykkerberedskabet skal indarbejdes i udbuddet.

Ved et samlet udbud, vil såvel private operatører, Beredskabsstyrelsen eller om muligt øvrige kommunale §-60 selskaber kunne byde på opgaven. Dog skønnes det umiddelbart vanskeligt for Beredskabsstyrelsen at kunne varetage brandstationer på øvrige lokaliteter end hvor centeret er placeret, pt. Allinge.

Ved et udbud bør der tages stilling til hvorvidt regionskommunen skal udarbejde et kontrolbud.

Der skal ved et udbud tages stilling til aftaleperioden og muligheden for forlængelse af aftalen.

Udbudsmaterialet bør af ressourcemæssige årsager udarbejdes eksternt af et konsulentfirma som har tilegnet sig specialviden på området. Det samme gælder udarbejdelse af et eventuelt kontrolbud på opgaven.

- Hjemtagelse af opgaven.

Det kan besluttes at hjemtage opgaven ved udløb af de nugældende aftaler med udgangen af april måned 2019. Dette kan besluttes uden et udbud eller på baggrund af at beregningerne for et kontrolbud, hvor dette viser det mest økonomisk fordelagtige tilbud på opgaven.

Ved en hjemtagelse af opgaven skal regionskommunen anskaffe køretøjer og materiel til samtlige 3 distrikter, ligesom der skal etableres bygningsmæssige faciliteter i Nexø til brandstationsformål. I Rønne skal nuværende brugere af ejendommen på Fabriksvej henvises til ny lokation. Der foreligger ikke pt. et overslag på denne investering.

I tilfælde af en hjemtagelse af opgaven, vil der som udgangspunkt ske en virksomhedsoverdragelse af de ansatte deltidsansatte brandfolk på de 3 nuværende brandstationer.

Håndteringen af brandvæsenets vagtcentral, som disponerer mandskab og materiel til den forskellige opgaver bør fortsat skulle varetages eksternt.

Det bør ved en hjemtagelse af opgaven vurderes hvorvidt højderedningsberedskabet fortsat skal være dækket fra distrikt Allinge eller om der skal indgås særskilt ekstern aftale herom.

Kontrolbud og eventuel hjemtagelse af opgaven.

Hvis det udarbejdede kontrolbud viser at dette er det mest økonomisk fordelagtige tilbud, kan regionskommunen beslutte at hjemtage opgaven. Kontrolbuddet vil afdække hvad en hjemtagelse måtte betyde økonomisk.

Af udbudstekniske årsager skal der være en skarp adskillelse i mellem udbud og kontrolbud. Den kommunale administration har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at udarbejde kontrolbuddet, idet de administrative medarbejdere bistår ved udarbejdelsen af det egentlige udbudsmateriale, herunder i hvervet med at vurdere de indkomne bud i forbindelse med udbuddet. Udbuddet bør derfor udarbejdes eksternt af et konsulentfirma som har tilegnet sig specialviden på området.

Hvis en operatør ophæver aftalen.

I gældende aftale om varetagelse af det operative beredskab i distrikt Nexø er følgende formuleret:

Hvor et leveringsophør efter en ophævelse vil være velfærdstruende for borgere, der er afhængige af serviceydelsen, kan ordregiveren uanset aftalens ophævelse kræve, at leverandøren i en overgangsperiode stiller ressourcer til rådighed for levering af serviceydelsen, indtil leveringen med rimeligt varsel kan overtages af ordregiver eller anden leverandør. Levering i overgangsperioden sker på samme vilkår som i den ophævede aftale, idet den leverandør, som hæver aftalen eller frem til ophævelsen har udøvet standsningsret, dog kan forlange forudbetaling for ydelserne.

I bemærkningerne i kontrakten desangående står følgende:

"Rimeligt varsel" skal tidsmæssigt muliggøre gennemførelse af et nyt udbud, indgåelse af kontrakt med anden leverandør og opstart af kontraktperiode.

Ovenstående bemærkninger bør indarbejdes i en eventuel fremtidig aftale.

Økonomiske konsekvenser

Afhænger af resultatet for udbud eller hjemtagelse af opgaven.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 10: Markedsafklaring af udbudsform i forbindelse med opførelse af nye plejeboliger i Hasle

Bilag

Bilag1 - Notat fra orienteringsmøde, markedsafklaring

Bilag2 - Spørgeskema

Åbent punkt

10 Markedsafklaring af udbudsform i forbindelse med opførelse af nye plejeboliger i Hasle

82.06.04P20-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	10	

Hvem beslutter

Social- og sundhedsudvalget orienteres

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget for 2017 blev det besluttet, at opføre 60 plejeboliger efter almenboligloven til erstatning for Plejehjemmet Toftegården i Hasle.

Det nedsatte byggeudvalg har igangsat processen med at udarbejde et byggeprogram, herunder også arbejdet med afdækning af den bedst egnede udbudsform der skal ligge til grund for den samlede projektfase og opførelse af Plejecenteret.

Bygherrerådgiver gpp arkitekter, har i samarbejde med Center for Ejendomme og Drift, i perioden fra den 26. marts til den 16. april 2018, foretaget en markedsafklaring i dele af det marked, hvor mulige tilbudsgivere for det endelige udbud omkring Hasle Plejecenter befinder sig.

Der har været afholdt et informationsmøde, med en sideløbende spørgeundersøgelse. Dialogen på informationsmødet og de 21 indkommende besvarelser peger entydigt på et ønske om totalrådgiverudbud i fag- eller storentrepriser.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller:

- at byggeudvalget udarbejder et byggeprogram for opførelse af Hasle plejecenter, hvori projekteringen af det samlede projekt udbydes til en totalrådgiver.
- at byggeudvalget prækvalificerer minimum 5 totalrådgivere i forbindelse med EU-udbuddet af rådgiveropgaven.
- at totalrådgiveren efterfølgende udbyder anlægsarbejderne i fag- eller storentrepriser, betinget af den endelige projektudformning.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller:

- At Social- og Sundhedsudvalget tager sagen til efterretning

Social- og Sundhedsudvalget, den 7. maj 2018:
Tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Med baggrund i Udbudslovens § 39, har byggeudvalget afsøgt interessen for at deltage i tilbudsgivningen i forbindelse med opførelsen af Hasle plejecenter. Markedsafklaringen er kun sket nationalt, og ikke i det samlede EU.

Markedsafklaringen blev annonceret i 3 dagblade, Bornholms Tidende, Licitationen og Jyllandsposten. Oplysninger om projektet og udbudsformerne var indrykket på BRK's hjemmeside. Der var inviteret til orienteringsmøder i henholdsvis Rønne og København, for at give så mange tilbudsgivere som muligt lejlighed til at blive informeret og stille spørgsmål.

Mødet i København blev aflyst grundet ingen tilmeldte. Mødet i Rønne blev afholdt med et pænt fremmøde af mulige tilbudsgivere. Notat fra det afholdte møde i Rønne, vedlægges som bilag 1.

Sideløbende var det muligt for alle interesserede at fremsende et besvaret spørgeskema, hvori holdninger til de enkelte entreprisformer kunne gives til kende. Spørgeskemaets udformning er vedlagt som bilag 2.

Ved fristens udløb den 16. april 2018, var der indkommet 21 besvarede spørgeskemaer.

Tilkendegivelser fra muligt bydende, jf. fremsendte spørgeskemaer

Ved gennemgang af de returnerede spørgeskemaer kan følgende konstateres.

Geografi

Af de 21 returnerede spørgeskemaer er der:

17 fra Bornholm

4 fra den øvrige del af Danmark

Tilkendegivelser omkring entreprisformer

Fordeling af tilkendegivelser på de enkelte entreprisformer.

Fag entrepris:

Positive tilkendegivelser 18

Negative tilkendegivelser 0

Stoentrepriser:

Positive tilkendegivelser 12

Negative tilkendegivelser 4

Hovedentreprise:

Positive tilkendegivelser 5

Negative tilkendegivelser 10

Totalentreprise:

Positive tilkendegivelser	4
Negative tilkendegivelser	8

(Det skal bemærkes, at der kun er 2 totalentreprenør blandt de 4 svar. De 2 øvrige er underentreprenører der ønsker at afgive tilbud til en totalentreprenør)

Anbefaling til valg af entrepriseform

På baggrund af den samlede markedsafklaring, er det tydeligt at den største interesse ligger omkring fag- og storentrepriser.

1. prioritet.

Det vil derfor være byggeudvalgets anbefaling, at projektet udbydes i en kombination af fag- og storentrepriser, hvis fordelingsmæssige sammensætning byggeudvalget beslutter, når det endelige projekt kendes. Denne fordeling kan tidligst foretages primo 2019, i henhold til tidsplanen for opførelse af plejecenteret.

Begrundelsen for at udbyde i en kombination af fag- og stor entrepriser er:

- fagentrepriser på udvalgte fag som murer, maler, el-arbejde tilgodeser en række mindre entreprenører.
- storentrepriser på udvalgte delområder som råhus, tømrer, vvs- og ventilationsarbejder, tilgodeser at der også bliver interesse for opgaven uden for lokalområdet. Derved kan der opstå et bredere tilbudsfelt, hvilket er gavnligt for projektets økonomi.
- ved opdeling af entrepriser i fag- og storentrepriser, bliver udfordringen omkring at kunne stille garanti mindre for en række bydende.

2. prioritet

Den dernæst prioriterede anbefaling være at udbyde i hovedentreprise.

Begrundelsen for at udbyde i hovedentreprise som 2. prioritet er:

- Interessen for hovedentreprise blandt den største del tilbagemeldingerne, var ganske beskedent.
- Det kan være en udfordring for en del entreprenører jf. spørgeskemaerne, at stille den krævede garanti.
- En hovedentreprise vil give mulighed for større interesse blandt tilbudsgivere, uden for Bornholm og dermed mulighed for en anden konkurrencesituation.

På baggrund af valg af udbudsform, udarbejdes byggeprogrammet hen mod den entrepriseform på anlægsarbejdet, som der vælges.

Følges anbefalingen om prioritet 1 eller prioritet 2, skal der forinden anlægsprojektet sendes i EU-udbud til entreprenørerne, afholdes et udbud for totalrådgivningen, ligeledes et EU udbud.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget.

Punkt 11: Sammenlægning af byggeudvalg for Læringsmiljø fase III og Madskoler, samt godkendelse af ny tidsplan

Bilag

Bilag 1 - Tidsplan Læringsmiljø fase III og Madskoler

Åbent punkt

11 Sammenlægning af byggeudvalg for Læringsmiljø fase III og Madskoler, samt godkendelse af ny tidsplan

82.20.00P20-0030

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	11	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller

Børne og Skoleudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Det foreslås at de to nedsatte byggeudvalg, der behandler Læringsmiljø fase III og Madskoleprojektet, slås sammen, for at opnå en mere hensigtsmæssig og direkte håndtering af byggeudvalgsarbejdet på begge projekter, uden koordinering mellem 2 byggeudvalg. Det foreslås at tidsplanen for de to projekter revideres, så arbejderne gennemføres i 2018 og 2019.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

a) at tidsplanen for det samlede projekt godkendes,

b) at de to nedsatte byggeudvalg der behandler læringsmiljø fase III og Madskoler, ophæves,

c) at der nedsættes et samlet byggeudvalg, der både behandler Læringsmiljø fase III og madskoler,

d) at der udpeges et medlem fra Natur og Miljøudvalget og et medlem fra Børne og Skoleudvalget, til det samlede byggeudvalg.

e) at det i budget 2020 afsatte rådighedsbeløb til læringsmiljøer på 11,0 mio. kr. fremrykkes til 2019.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Ad a), b), c), e): Anbefales.

Ad d) Udvalget indstiller Niclas Fick til det samlede byggeudvalg.

Børne- og Skoleudvalget den 8. maj 2018:

Ad a) Anbefales

Ad b) Anbefales

Ad c) Anbefales

Ad d) Børne- og Skoleudvalget anbefaler Erik Lund Hansen

Ad e) Anbefales

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelsen af budgettet for 2018 og overslagsår, den 12. oktober 2017 besluttet at oprette madskoler på to bornholmske folkeskoler.

I budgetforliget er der afsat midler til projektering og anlæg af én madskole om året i henholdsvis 2018 og 2019, og driftsmidler til etablering og efterfølgende løbende drift.

Madskolerne skal bygges på henholdsvis Paradisbakkeskolen og derefter Hans Rømer Skolen, i denne rækkefølge.

I forbindelse med budget 2018 afsatte kommunalbestyrelsen rådighedsbeløb til madskoler i 2018 og 2019. Samtidig blev det forudsat, at en del af udgiften skal lånefinansieres på baggrund af den lånedispensation Bornholms Regionskommune havde søgt og fået af Økonomi- og Indenrigsministeriet.

I det igangværende anlægsprojekt omkring etablering af Læringsmiljøer fase III, er der indgået en rådgiverkontrakt med arkitektfirmaet Nova 5, som lige nu er i gang med at forberede anlægsarbejderne på Kongeskær skole, Svartingedal skole, Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen, i nævnte rækkefølge.

Projektering af Madskolerne var planlagt som et selvstændigt sideløbende projekt, af hensyn til aktiviteter på skolerne, og for at strække anlægsarbejderne over en længere periode.

Kommunen har en lånedispensation, der skal udnyttes i 2018, hvorfor det er vigtigt at der indgås både rådgiverkontrakter og anlægskontrakter på hele madskoleprojektet inden udgangen af 2018 jf. nedenfor under økonomiske konsekvenser. Det har den konsekvens, at madskoleprojektet og Læringsmiljø fase III kobles sammen, både projekteringsmæssigt men også udførelsesmæssigt.

Derfor er der nu indgået en rådgiveraftale med Nova 5 om at projektere både Læringsmiljø fase III og Madskoler i et sammenhængende projekt, så vi kan overholde krav omkring finansieringsmuligheder

Anlægsarbejderne skal udbydes selvstændigt for hver skole, hvorunder madskolerne nu indarbejdes i udbudsmaterialet på henholdsvis Paradisbakkeskolen og Hans Rømer Skolen. Der vedlægges en opdateret tidsplan som bilag 1.

Det foreslås derfor at de to nedsatte byggeudvalg slås sammen, for at opnå en mere hensigtsmæssig og direkte håndtering af byggeudvalgsarbejdet på begge projekter, uden koordinering mellem 2 byggeudvalg.

De nuværende udnævnte politiske medlemmer i byggeudvalgene er:

Læringsmiljø fase III: Erik Lund Hansen og Niclas Fick

Madskoleprojektet: Bente Helms og Ole Rødvig

Økonomiske konsekvenser

Finansiering:

Bornholms Regionskommune ansøgte og fik i august 2017 en lånedispensation i 2018 til anlæg af madskoler. Ved budgetforhandlingerne blev anlægget af madskoler afsat over to år i 2018 og 2019, og det blev samtidig forudsat, at projekterne kunne delvis lånefinansieres i de to år.

En lånedispensation gælder kun i det år den er givet til, med mindre kommunen kan overføre dispensationen til det efterfølgende år jf. lånebekendtgørelsen. Dette kan enten ske ved at der er indgået bindende kontrakter på projektet inden udgangen af det år dispensationen er givet til eller der kan i særlige tilfælde opnås dispensation fra Økonomi- og Indenrigsministeriet efter ansøgning.

Bornholms Regionskommune har forespurgt ministeriet, om det allerede nu er muligt at få et tilsagn om at overføre lånedispensationen til 2019. Dette har ministeriet afvist med henvisning til, at lånepuljerne er et-årige.

For at udnytte lånedispensationen til madskolerne skal der derfor indgås bindende kontrakter på projekterne inden udgangen af 2018 og udgifterne skal afholdes i 2018 og 2019.

Alternativt skal der på ny ansøges om lånedispensation til budget 2019. Det forudsætter dels at der i økonomiaftalen er aftalt lånepuljer der dækker formålet og dels kan kommunen ikke være sikker på at få en dispensation.

Anlægsbudgetterne til projekterne:

Kommunalbestyrelsen har afsat nedenstående rådighedsbeløb til læringsmiljøer og madskoler:

1.000 kr.	2017	2018	2019	2020
Læringsmiljøer	5.000	11.352	12.115	11.000
Madskoler		9.000	9.000	
I alt	5.000	20.352	21.115	11.000

Der er i 2017 anvendt 100.000 kr. idet resten af budgettet overføres til 2018.

Den reviderede tids- og betalingsplan indebærer, at begge projekter gennemføres i 2018 og 2019. Det betyder, at det afsatte rådighedsbeløb i 2020 til læringsmiljøer skal rykkes frem til 2019 for at der er økonomisk dækning for tids- og betalingsplanen.

Kommunerne er under ét underlagt et anlægsloft i økonomiaftalen mellem regeringen og KL. Det kan på den baggrund ikke udelukkes, at fremrykningen af anlægsbudgetter fra 2020 til 2019 kan få konsekvenser for andre anlægsprojekter i Bornholms Regionskommune. Det kan blive nødvendigt at udskyde andre anlægsprojekter fra 2019 til efterfølgende år, hvis kommunen skal bidrage til overholdelsen af anlægsloftet i 2019. Det skal bemærkes, at der endnu ikke er aftalt et anlægsloft for 2019, hvilket først sker i økonomiforhandlingerne i juni 2018.

En eventuel omprioritering af anlægsbudgettet kan ske i forbindelse med budgetforhandlingerne for budget 2019 – 2022.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 12: Anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen - projektering

Åbent punkt

12 Anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen

05.01.02S00-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	12	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Den 22. februar 2018 godkendte kommunalbestyrelsen en anlægsbevilling på 1.200.000 kr. til projektering og opmåling af trafikprojektet.

Kommunalbestyrelsen godkendte den 22. marts 2018 projektbeskrivelsen.

Der søges i dette dagsordenspunkt om forhøjelse af anlægsbevillingen, så anlægsarbejdet kan igangsættes.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

a) at anlægsbevillingen til trafikforanstaltninger ved Campus Bornholm og Aavangsskolen forhøjes med 5.550.000 kr. til 6.750.000 kr. og

b) at det afsatte rådighedsbeløb tilsvarende forhøjes med 5.550.000 kr. til 6.750.000 kr., finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Niclas Fick kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

De videregående uddannelser på Bornholm samles i et Campus på Minervavej i Rønne. Færdslen i området øges derfor. Der er i den forbindelse udarbejdet en trafikal vurdering af området, som indeholder et løsningsforslag til afvikling af trafikken til, fra og i området. Et særligt fokus i trafikbilledet er adgangen til Aavangsskolen, hvor en stor del af færdslen er bløde trafikanter, der føler utryghed på vejen til og fra skolen.

Kommunalbestyrelsen godkendte Trafikprojektet Campus Bornholm og Aavangsskolen den 22. marts. Et trafikprojekt, som omfatter ombygning af veje og ændring af færdslen til og fra Campus Bornholm og Aavangsskolen.

Anlægsarbejdet forventes gennemført i 2018.

Økonomiske konsekvenser

Natur- og Miljøudvalget godkendte den 30. januar 2018 en prioritering og anvendelse af anlægsmidlerne på vejområdet for 2018, herunder 6.750.000 kr. til et trafikprojekt ved Campus Bornholm og Aavangsskolen.

Den 22. februar 2018 godkendte kommunalbestyrelsen en anlægsbevilling på 1.200.000 kr. til projektering og opmåling af trafikprojektet.

Der søges i dette dagsordenspunkt om forhøjelse af anlægsbevilling og rådighedsbeløb på 5.550.000 kr., så anlægsarbejdet kan igangsættes. Den samlede anlægsbevilling udgør herefter 6.750.000 kr.

Beløb i hele kroner	Budget
Projektering	1.200.000
Anlægsarbejder	5.550.000
I alt	6.750.000

I anlægsbudgettet for 2018 er der afsat en disponibel anlægspulje til vejanlæg på 20.932.730 kr. incl. overførsler fra 2017. Udgiften på 5.550.000 kr. kan finansieres af denne pulje.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 13: Anlægsbevilling til Søndermarksskolen - Sikring af skolevejen - Trafikale foranstaltninger

Bilag

Projektbeskrivelse

Oversigtskort til projektbeskrivelse

Åbent punkt

13 Anlægsbevilling til Søndermarksskolen - Sikring af skolevejen - Trafikale foranstaltninger

05.13.10P20-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	13	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev det besluttet at afsætte 1.595.000 kr. til øget trafiksikkerhed ved hhv. Søndermarksskolen og Hans Rømer Skolen, på baggrund af skitseprojekter fra Center for Teknik og Miljø

På den baggrund søger Center for Ejendomme og Drift, Driftsplanlægning, under afdelingen Vej, park og anlæg, om en anlægsbevilling på 550.000 kr. til trafikforanstaltninger ved Søndermarksskolen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Center for Ejendomme og Drift indstiller,

a) at der gives en anlægsbevilling på 550.000 kr. til trafikforanstaltninger ved Søndermarksskolen. Anlægsbevillingen er en del af det i budget 2018 til formålet afsatte rådighedsbeløb på 1.595.000 kr..

b) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og drift under Natur- og Miljøudvalget

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev der prioriteret 1.595.000 kr. til øget trafiksikkerhed ved Søndermarksskolen og Hans Rømer Skolen, på baggrund af skitseprojekter fra Center for Teknik og Miljø.

Denne anlægssag omhandler Søndermarksskolen, og der vil efterfølgende blive fremsendt et selvstændigt dagsordenspunkt vedrørende anlægsbevilling til trafikforanstaltninger ved Hans Rømer Skolen.

I dialog med den nuværende ledelse på Søndermarksskolen er projektet blevet justeret og ændret i forhold til de ønsker, som skolens ledelse har. Tiltagene, som er aftalt med skolens ledelse, vil i forhold til projektets størrelse, efter vejmyndighedens vurdering, give de største

forbedringer af trafikikkerheden omkring Søndermarksskolen, inkl. aflastning af færdslen til skolen via Smedegårdsvej.

Anlægsarbejdet forventes gennemført i 2018.

Økonomiske konsekvenser

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev der afsat et rådighedsbeløb på i alt 1.595.000 kr. til øget trafikikkerhed ved følgende to skoler:

Søndermarksskolen	550.000 kr.
Hans Rømer Skolen	1.045.000 kr.
I alt	1.595.000 kr.

Der søges i denne sag om en anlægsbevilling på 550.000 kr. til trafikforanstaltninger ved Søndermarksskolen, idet der som nævnt er afsat budget til formålet.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 14: Anlægsbevilling til fortove og enkeltrettede cykelstier på Ndr. Kystvej i Rønne

Bilag

Farvelagt projekttegning for Nordre Kystvej i Rønne.

Farvelagt projekttegning for Nordre Kystvej i Rønne (2)

Åbent punkt

14 Anlægsbevilling til fortove og enkeltrettede cykelstier på Ndr. Kystvej i Rønne

05.01.00S00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	14	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 22. september 2016, at reservere midler til gennemførelse af Bornholms Cykelveje 2016-19.

Der søges i denne sag om anlægsbevilling til anlæg af enkeltrettede cykelstier og fortove i begge vejsider på Ndr. Kystvej i Rønne, fra Silkegade overfor Nørrekås til rundkørslen i krydset Ndr. Kystvej/Haslevej/Store Torvegade/Gartnervangen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- a) at projektet godkendes
- b) at der gives en anlægsbevilling på 9,900 mio. kr. (udgift) til anlæg af cykelstier, krydsninger og fortove på Ndr. Kystvej i Rønne,
- c) at der afsættes rådighedsbeløb til udgifter på i alt 9,900 mio. kr., fordelt med 5.500 mio. kr. i 2018 og 4.400 mio. kr. i 2019
- d) at der gives en anlægsbevilling på -7,920 mio. kr. (indtægt) vedrørende tilskud til projektet fra Transportministeriets pulje for "Bornholms Cykelveje 2016-19",
- e) at der afsættes rådighedsbeløb til tilskud på i alt -7,920 mio. kr., fordelt med -4,400 mio. kr. i 2018 og -3,520 mio. kr. i 2019
- f) at nettoudgiften på 1,980 mio. kr. finansieres af den reservede pulje til Bornholms Cykelveje, og
- g) at anlægsbevillingerne gives til Center for Natur, Miljø og Fritid under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Cykelveje 2016-19 er et projekt, der er finansieret med 80% fra Transportministeriets Cykelpulje og tager udgangspunkt i det tidligere cykelprojekt under Bornholms Cykelveje 2010-2014.

Projektet er blevet til i et samarbejde med Vejdirektoratet og formålet er at forbedre og løfte de bornholmske cykelveje, så Bornholm fortsat kan være en af Danmarks og Europas foretrukne cykeldestinationer.

Teknik- og Miljøudvalget godkendte på mødet den 4. april 2016 indstillingen til prioritering af projekter under "Bornholms Cykelveje 2016-19", herunder anlæg af enkeltrettede cykelstier og fortove på Ndr. Kystvej i Rønne, der udgør projekt 1 i det samlede projekt Bornholms Cykelveje 2016-19.

Strækningen på Ndr. Kystvej er en del af den nationale cykelrute 10, som forløber hele vejen rundt om Bornholm, og benyttes i høj grad af cykelturister i turistsæsonen, men bliver også benyttet af lokale cyklister.

Projektbeskrivelse

Vejprofilen består i dag af 7,6 meter bred kørebane med 1,5 meter brede kantbaner i hver side. Derudover er der et fortov i landsiden på 1,4 meter og et i vandsiden på ca. 3,00 meter.

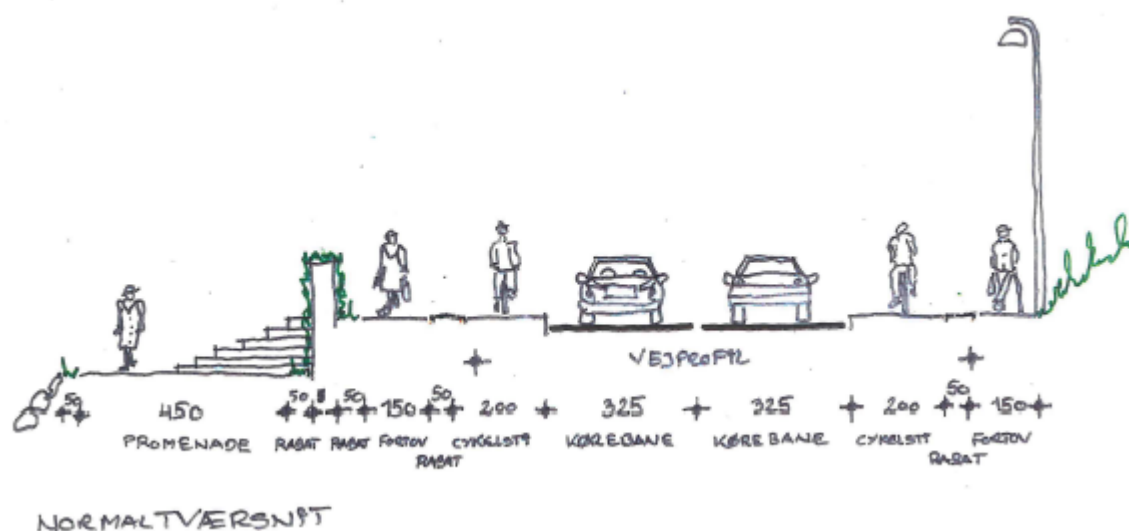
Der er derudover en 2,1 meter bred kantparkering på to strækninger i landsiden, med plads til 17 biler hvert sted. Der er hastighedsbegrænsning på 60 km/t fra Haslevej til Nørrekås, og 50 km/t resten af vejen.

Det nye vejprofil vil blive med en 6,5 meter bred kørebane og 2 meter kantstensafgrænsede cykelstier i begge sider. Derudover vil der blive anlagt et ca. 1,5 meter bredt fortov i hver side, adskilt fra cykelstien med et 44 cm bredt chausséstensbånd. Den eksisterende nordlige kantparkering vil blive reduceret med to pladser, medens den sydlige vil blive udvidet til 23 pladser. Det samlede antal parkeringspladser vil således blive udvidet fra ca. 34 til 38 pladser.

Der vil blive etableret 3 krydsningspunkter (heller) ud for de steder hvor der er nedgang via ramper til kystpromenaden (Nebbe Odde Vej, Nørre Bakke og Fiskerbakken), samt et krydsningspunkt (helle) ud for nedgangen overfor et pt. lukket gænge fra Storegade. Endelig vil der blive en rød flade med fodgængerfelt mellem Nørrekåsgade og Silkegade.

Ud for Nørre Bakke (ved Griffen) vil der blive indgået en aftale med Griffen om en mindre regulering af skellet mellem hotellet og vejen.

Nyt tværprofil på Ndr. Kystvej:

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på i alt 9,90 mio. kr. til anlæg af enkeltrettede cykelstier og fortove på Ndr. Kystvej i Rønne, samt en anlægsbevilling på -7,92 mio. kr. til tilskud.

Arbejdet vil blive udbudt i offentlig licitation, med forventet anlægsperiode september 2018 til april 2019.

Budget

Mio. kr.	2018	2019	I alt
Samlede bruttoudgifter	5,500	4,400	9,900
Statstilskud, 80% fra Transportministeriet	-4,400	-3,520	-7,920
Samlede nettoudgifter	1,100	880	1.980

Nettoudgiften på 1,98 mio. kr. finansieres af den reserverede pulje til Bornholms Cykelveje

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 15: Anvendelse af midler fra den grønne ordning

Bilag

Bornholms Regionskommune - Tilsagn om afgørelse Grønne boligløsninger og mere vedvarende energi

Bornholms Regionskommune - Tilsagn om afgørelse, Naturgenopretning i Præstemose ved Klemensker

Åbent punkt

15 Anvendelse af midler fra Den grønne ordning

01.02.20Ø34-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	15	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs-, og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I henhold til Bornholms Regionskommunes Politik for Grøn ordning, er der søgt om frigivelse af Grøn ordnings statslige midler til at finansiere følgende tiltag:

- *Naturgenopretning af Præstemose ved Klemensker*
- *Kampagne Grønne boligløsninger og mere vedvarende energi*

Bornholms Regionskommune har fået tilsagn til begge projekter.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren for Natur, Miljø og Fritid indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Den Grønne ordning er etableret med udgangspunkt i VE-loven (lov om fremme af vedvarende energi). Ordningen omfatter nye vindmøller over 28 meter, der er opstillet på land efter 21. februar 2008, hvor der indbetales tilskud pr. MW kapacitet pr. vindmølle til Energinet.dk. Når vindmøllen er tilsluttet el-nettet, kan kommunen efter godkendelse fra Energinet.dk råde over disse penge. Bornholms Regionskommune har 607.200 kr. til rådighed udløst af opstillingen af vindmøller ved Tornbygård.

I november 2015 blev Bornholms Regionskommunes interne Politik for Grøn Ordning vedtaget af Kommunalbestyrelsen. Det blev besluttet at:

- 50 % af midlerne i den grønne ordning anvendes via Center for Teknik og Miljø til naturgenopretning og forbedrede adgangsforhold til naturen samt til klima- og energiforbedringer. Projekterne forelægges til drøftelse i Grønt Dialogforum
- 50 % af midlerne allokeres til konkrete projekter i samarbejde med Energy Innovation Bornholm (EIB) med reference til den grønne ordnings retningslinjer og med udgangspunkt i kommende energistrategi

Naturgenopretning af Præstemose ved Klemensker

Der er givet tilsagn om finansiering på 303.600 kr. til dækning af omkostninger til følgende anlægsarbejder:

Projektet omfatter genopretning af det oprindelige vandløb. Dette vil tilføre området større landskabelig og naturmæssig værdi. Samtidig vil der blive udført forbedringer af de nuværende stier og tilhørende faciliteter, så de rekreative muligheder forbedres. Alt dette til glæde for borgerne i Klemensker og andre besøgende i området.

Præstemosen ejes af Klemensker-Rø menighedsråd, som har godkendt projektet.

De ansøgte aktiviteter er blevet drøftet i og anbefalet af Grønt Dialogforum.

Det er Center for Natur, Miljø og Fritid, der har ansvaret for at gennemføre projektet. Udgifter til disse anlægsarbejder skal afholdes i 2018 og 2019.

Kampagne *Grønne boligløsninger og mere vedvarende energi*

Det ansøgte tilsagn om tilskud på 303.600 kr. skal anvendes til dækning af omkostninger til følgende aktiviteter:

Projektet er målrettet mod boligejere og omfatter en informations kampagne over fire hovedaktiviteter.

1. En messe som afholdes i 2018-19 med temaet "Energi og klimatilpasninger", med fokus på alternativ opvarmning, energirenovering og vedvarende energiløsninger til bornholmske hjem og familier.

2. Deltagelse på Store Legedag i 2018-19 ved Bornholms årlige "Maskin-Trucker Show". Stand med informationer om energiløsninger og energibesparelser.

3. Tema arrangement i fire byer, 6 arrangementer i alt. Arrangementet rettes mod husejere generelt, med særligt fokus på gør-det-selv- arbejde. Dertil 3 workshops hvor deltagerne kan arbejde praktisk med de løsninger som kan anvendes på deres bolig.

4. Åbent hus ved besøg hos 8 husejere som formidler konkret erfaring om energirenovering og vedvarende energiløsninger.

De ansøgte aktiviteter er blevet udpeget i samarbejde med Energy Innovation Bornholm (EIB).

Informative aktiviteter, som finansieres af Grøn Ordning, skal afholdes af lokale foreninger med et alment og ideelt formål. På den baggrund er det Bornholms Miljø & Energiforening som står for gennemførelse af kampagnen. Det er Center for Erhverv, Byg og Sekretariat som står for projektadministration samt koordinering med øvrige Bright Green Island tiltag.

Aktiviteterne skal afholdes i 2018 og 2019.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til projekterne afholdes som driftsudgifter og dækkes af tilskud efter gennemført projekt.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 16: Langsigtede mål og mål for budget 2019

Bilag

Målforslag_NMU

Åbent punkt

16 Langsigtede mål og mål for budget 2019

00.01.00P22-0079

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	16	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Udvalgene fastlægger langsigtede mål for udvalgets område, og arbejder med de budgetmål for budget 2019, der skal være med til at indfri de langsigtede mål.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Udvalget drøfter langsigtede mål samt budgetmål for 2019

Natur- og Miljøudvalget, den 8. maj 2018:

Drøftet.

Sagsfremstilling

I forlængelse af visionsseminaret i februar i Ystad samt udvalgenes drøftelser på marts-, april- og majmøderne, skal udvalgene nu blive konkrete i formuleringen af de langsigtede mål for valgperioden, samt drøfte mål for budget 2019.

Kommunalbestyrelsen har på visionsseminaret arbejdet med en hovedvision, der lyder som følger:

Vi skal være 42.000 bornholmere i 2028

For at nå nærmere en indfrielse af hovedvisionen har kommunalbestyrelsen på visionsseminaret arbejdet med seks visionsspør, der tilsammen skal gøre Bornholm til et så godt sted at bo og flytte til, og bidrage til at tiltrække og fastholde borgere på Bornholm.

- Nye værdifulde jobåbninger i 2028
- Nye hjem. Gennem partnerskaber. På hele øen
- Bornholm er det attraktive tilvalg
- Trivsel og arbejdsglæde i ældrelivet
- Vi skal løfte børnene, også socialt. Vi vil bryde den sociale arv for at skabe ressourcestærke bornholmere, børn som voksne
- Vi skal anvende vores nærværende ressourcer bedre

På baggrund af udvalgenes drøftelse skal de langsigtede mål på udvalgets område, der relaterer sig til hovedvision og visionssporene. Vision og visionssporene (herefter: visionerne) har et tiårigt sigte. Udvalgenes langsigtede mål skal gælde for valgperioden – hvad er det udvalget konkret vil opnå, for at komme nærmere visionerne i løbet af de fire år? Kommunalbestyrelsens visioner og udvalgenes mål samles i slutningen af juni i ét dokument: "Kommunalbestyrelsens visioner og strategier". Dokumentet beslattes på kommunalbestyrelsens møde 28. juni.

Mål for 2019

På udvalgsmøderne skal udvalgene derudover formulere mål, der skal indgå i budget 2019. Målene skal medvirke til – på sigt – at indfri udvalgets langsigtede mål.

Udvalgene skal på møderne i juni vedtage udvalgets endelige mål for budget 2019 således, at målene kan forbindes til de efterfølgende budgetdrøftelser. Der er dermed en tæt forbindelse mellem, hvilke mål kommunalbestyrelse og udvalg sætter sig, og de økonomiske prioriteringer i budgettet.

Udvalgenes arbejdsprogram

Ligesom kommunalbestyrelsens visioner og udvalgenes mål samles i ét dokument, bliver der for hvert udvalg udarbejdet et dokument, der kaldes: "udvalgets arbejdsprogram". Udvalgets arbejdsprogram indeholder udvalgets langsigtede mål, mål for de enkelte budgetår, opfølgning på målene. Derudover kan udvalget vælge at tilføje langsigtede mål, mål og indsatser på udvalgets område, der ikke er relateret til visionerne og budgetprocessen.

Udvalgets arbejdsprogram revideres efter behov, og mindst to gange om året – ved målopfølgning og når udvalget sætter mål for det kommende budgetår.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 17: Første udkast til besparelser på budget 2019

Bilag

Samling af foreløbige spareforslag B2019-2022 - NMU 020518

Åbent punkt

17 Første udkast til besparelser på budget 2019

00.30.00G01-0029

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	08-05-2018	17	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Den 14. marts blev der på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsat størrelsen på det beløb, der skal udarbejdes spareforslag for angående budget 2019. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget valgte en spareramme på i alt 50 mio. kr., som blev fordelt på de stående udvalg. På de stående udvalgsmøder i april indledtes en drøftelse af mulige besparelser på budget 2019. Med afsæt i denne drøftelse er der udarbejdet et første udkast til besparelser på budget 2019 for de enkelte udvalg.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller at:

- udvalget drøfter første udkast til besparelsesforslag ud fra den fastsatte spareramme.

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Drøftedes, idet besparelsesforslagene behandles igen i juni måned jf. tidsplanen. Udvalget bemærker, at gennemførelsen af forslagene vil forhindre en opnåelse af kommunalbestyrelsens vision.

Sagsfremstilling

Den 14. marts blev der på Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget fastsat størrelsen på det beløb, der skal udarbejdes spareforslag for budget 2019. Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget valgte en spareramme på i alt 50 mio. kr. Udvalget fastsatte desuden fordelingen af sparerammen for de enkelte udvalg. Følgende fordeling blev besluttet:

- Børne- og Skoleudvalget 10.872.000 kr.
- Social- og Sundhedsudvalget 23.030.000 kr.
- Job-, Udvikling- og Fritidsudvalget 5.347.000 kr.
- Natur- og miljøudvalget 6.145.000 kr.
- Klima- og Bæredygtighedsudvalget 0 kr.
- Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget 4.606.000 kr.

Fordelt på centre er den fastsatte spareramme som følger:

Center og fagområde	Beløb
Center for Børn og Familie	7.109.000 kr.
Dagpasning	1.624.000 kr.
Børn og Familie	5.485.000 kr.
Center for Skole	3.763.000 kr.
Undervisning	3.763.000 kr.
Center for Ældre	11.044.000 kr.
Ældre	11.044.000 kr.
Center for Psykiatri og Handicap	6.650.000 kr.
Psykiatri og Handicap	6.650.000 kr.
Center for Sundhed	5.336.000 kr.
Sundhed	5.336.000 kr.
Center for Job, Uddannelse og Rekruttering	3.343.000 kr.
Uddannelse og Beskæftigelse	3.343.000 kr.
Center for Natur, Miljø og Fritid	2.927.000 kr.
Kultur og Fritid	1.295.000 kr.
Biblioteker	444.000 kr.
Beredskab	283.000 kr.
Teknik, Natur og Miljø	640.000 kr.
Idrætsområder	265.000 kr.
Center for Ejendomme og Drift	5.222.000 kr.
Veje, parker og anlæg	2.116.000 kr.
Vej og Park	0
Ejendomme og Service	2.413.000 kr.
DeViKa	0
Kollektiv trafik	693.000 kr.
Center for Økonomi, It og Personale	2.406.000 kr.
Økonomi, it og personale	2.354.000 kr.
Folkemødet	52.000 kr.
Center for Erhverv, Byg og Sekretariat	2.200.000 kr.
Erhverv, byg og plan	778.000 kr.
Administration	1.177.000 kr.
Politikere	245.000 kr.
I alt	50.000.000 kr.

På udvalgsmøde i april havde de stående udvalg en indledende drøftelse af mulige besparelser på budget 2019. På baggrund af denne drøftelse er der udarbejdet et første udkast til besparelsesforslag for budget 2019.

Den fremadrettede proces

På udvalgsrådet i juni 2018 besluttes, hvilke forslag til besparelser udvalget indstiller til budget 2019. Den 21. juni 2018 vil være sidste mulige dato for afholdelse af evt. ekstraordinære udvalgsråd idet der den 22. juni er deadline for at fremsende udvalgenes forslag til budget 2019. Forslagene bliver behandlet på budgetmøde 1 den 27. juni 2018.

Økonomiske konsekvenser

-

**Supplerende sagsfremstilling og/eller
Administrativ tilføjelse**

-

Punkt 18: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

18 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

08-05-2018

Åbent punkt

18

Lukket punkt

Indstilling og beslutning

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Pkt. 5, Evaluering af vinterregulativet, sendes til orientering i Handicaprådet.

Punkt 19: Gensidig orientering

Åbent punkt

19 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

08-05-2018

Åbent punkt

19

Lukket punkt

Natur- og Miljøudvalget den 8. maj 2018:

Orientering givet.

Punkt 101: Lukket

Punkt 102: Lukket

Punkt 103: Lukket

Punkt 104: Lukket

Punkt 105: Lukket

Punkt 106: Lukket